

Баишева Варвара Григорьевна- учитель-логопед
МБДОУ ЦРР д/с "Олимпионик"
Тюнгюлю/Мегино-Кангаласский;
(Педагогтарга анаммыт маастар кылаас технологическай каартата
Маастар кылаас тиэмэтэ: «Сахалыы санарабын!»)

Педагогтарга анаммыт маастар кылаастехнологическай каартата

Маастар кылаас тиэмэтэ: «Сахалыы санарабын!»

Маастар кылаас ыытааччыта: Варвара Григорьевна Баишева, учуутал – логопед, «Төнүлүтээби «Олимпионик» оҕо сайдар киинэ - оҕо сада»».

Маастар кылаас кыттылаахтара: Иитээчилэр, учуутал – логопедтар, педагогтар, төрөппүттэр.

Маастаркылаассыала: “Төрүт тылынан сайдабын” диэн төрөппүт оҕотунаан үлэлиир тэтэрээтин ураты соруудахтарын билиһиннэри, толкуйдатыы.

Туттуллар матырыйаал: А4, фломастер, харандаас....

- **ыытааччыга:** “Төрүт тылынан сайдабын”төрөппүт оҕотунаан үлэлиир тэтэрээтэ, билиһиннэрэр презентация.

- **кыттааччыларга:** А4 кумааҕы, фломастер, харандаас.

Маастар кылаас технологията

Маастар кылаас түһүмэхтэрэ	Иитээччи дьайымала	Кыттыылаахтар дьайымаллара	Туттуллар матырыйааллар	Түмүк (сатабыл, үөрүйэхтэрэ)
1.Тэрээһин чааһа	Үлэлиир туругу тэрийэр: Нууччалыы кинигэлэргэ, пособияларга тирэҕирэн оҥоруллубут үлэлэри көрдөрүү, билиһиннэри. - «Оҕо санатыгар дорҕоон хайдах иһиллэрин чинчийэр альбом»; - «Оҕо санатыгар тыл сүһүбүн сангарарын чинчийэр альбом»; - «Дорҕоончук» тыл сайдыытыгар халыылаах оҕону дорҕоону таба сангарарга, тылын-өһүн сайыннарарга үөрэтэр кинигэ; - Оонньуу «Аптаах холбуйачаан» оҕо дорҕоону арааран истэр дьоруун бэрибэркэлээһин; - «Дорҕоонноох паазл» дорҕоону тылга киллэрэн сөпкө этэргэ үөрэтии, оҕо тылын саппааһын байатыы. - Остуол оонньуута: «Дорҕоонноох домино» дорҕоону тылга киллэрэн сөпкө этэргэ үөрэтии, оҕо тылын саппааһын байатыы.	Кэпсэтиһиигэ киирэллэр Сахалыы дидактическай босуобуйалары, оонньуулары көрөллөр, билсэллэр.	Презентация: слайд 1-16 	Бу тема билинни кэмнэ суолтатын өйдөөн, үлэлииргэ көбүлээһин
2. “Төрүт тылынан сайдабын” <i>төрөппүт оҕотунаан үлэлиир тэтэрээтэ</i>	“Төрүт тылынан сайдабын” дьиэҕэ үлэлиир тэтэрээккэ төрөппүт оҕотун кытта бүтэй дорҕооннору чуолкайдык сангарарга, дорҕооннору арааран истэргэ, тылын саппааһын байытарга, ситимнээх сангатын сайыннарарга, толкуйдатарга аналлаах интириэһинэй сорудахтар туһунан кэпсиир. Төрөппүт оҕотун кытта бииргэ үлэлиирэ - бу тэтэрээт сүрүн уратыта буоларын өйдөтөр.	“Төрүт тылынан сайдабын” төрөппүт уонна оҕо үлэлиир тэтэрээтин көрөллөр, билсэллэр.	Презентация: слайд 17-25 	Тэтэрээт сорудахтарын уратытын өйдүүллэр.

3. “Төрүт тылынан сайдабын” <i>Төрөппүт оботунаан үлэлиир тэтэрээтигэр анаан соруудах толкуйдааһын.</i>	Төрөппүт <i>оботунаан</i> үлэлиир тэтэрээтигэр анаан соруудах бүтэй дорѳооннорго толкуйдатар.	Тэтэрээккэ анаан соруудах толкуйдуулар,онорбуттарын көмүскүүлэр. Атын бөлөхтөр эппиэттэрин болѳойон истэллэр.	А4 кумааѳы, фломастердар	“Төрүт тылынан сайдабын” тэтэрээккэ оѳо төрөппүтүн кытта үлэлиир соруудаѳын онороллор.
4. Рефлексия.	Бэйэни сыаналаныыны тэрийэр. Кыттааччылар онорбут соруудахтарын уратытын сөпкө өйдөөбүттэрин, толорбуттарын быһаарар	Хайа бөлөх соруудаѳа ордук сөптөөх буолбутун быһаараллар.		Ылбыт билиитин сатаан түмэр, сааһылыыр Бэйэтин таба сыаналанар.
5. Түмүктээһин.	Маастар кылаас түмүгүн быһаарыыны тэрийэр.	Түмүк онороллор. Ыйытыыларга эппиэттииллэр. Тэтэрээт төрөппүккэ иитэр-үөрэтэр суолтатын өйдүүлэр,		“Төрүт тылынан сайдабын” төрөппүт <i>оботунаан</i> үлэлиир тэтэрээтэ ураты соруудаѳын толкуйдуурга онорорго сатабылларын байыталлар.

Туһаныллыбыт сахалыы литература:

1. В.С. Илларионова «Тыл сайдыытыгаруопсайхаалыылаахоҕонуиитиуоннакөннөрөнүөрэтиипрограммата» (1995);
2. «Дорҕоонтон дорҕоонно» Т.И. Никифорова (2006)
3. «Оҕону чуолкайдык сангарда үөрэтии» мет.пособие: Е.П. Басагысова, М.С. Винокурова, Ф.Е. Романова (2006);
4. Дорҕоончук. Хомуйан онордо В.Г.Баишева; О. Р. Гофман, А. А. Гаврильева ойуулар. 2007. – 68 с.;
5. И.И. Каратаев «Оҕону чуолкайдык» сангарарга үөрэтии уонна грамотаҕа үөрэнэргэ бэлэмнээһин (2019);
6. «Сангараүөрэнэбин» Ф.Е. Романова, А.А. Тарабукина, Л.И.Ширяева (2020);
7. Дорҕоонноох домино. Баишева В.Г. АО НИК «Айар» (2021);
8. «Сайдыы» С.В. Артемьева, Е.П. Басагысова, С.Ф. Большакова (2022);
9. «Оҕокэпсиирдьоҕурунсайыннарыы» мет.пособие: Е.П. Басагысова, К.А. Мучина, Ф.Е. Романова, А.А. Тарабукина, Л.И.Ширяева (2023);
10. «Оҕотылын –өһүнбэрэбиэркэлээһин» Е.П.Басагысова (2023).